

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ І БЕЗПЕКА

спеціальність	183 Технології захисту навколишнього середовища	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Захист довкілля та раціональне природокористування	факультет	Біотехнологій
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	Екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

Криштоп Євген Анатолійович

Вища освіта – Харківський національний університет ім. В.В. Докучаєва, спеціальність 201 «Агрономія» і 101 «Екологія»
Науковий ступінь – кандидат с.-г. наук за спеціальністю 06.01.05 «Селекція рослин»

Вчене звання – доцент

Досвід роботи – 15 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- член Асоціації професіоналів довкілля РАЕВ, член Асоціації експертів зі сталого розвитку (ASDE)
- свідоцтво про підвищення кваліфікації «З питань дотримання вимог природоохоронного законодавства України, забезпечення і організації роботи з екологічної безпеки на підприємстві», (2021)
- сертифікат учасника тренінгу «ОВД та СЕО. Процедура, рекомендації, приклади» з циклу «Екологічна безпека підприємства», (2021)
- свідоцтво про підвищення кваліфікації за напрямом «Промислова екологія і запобігання ризикам – 2023»
- учасник Міждисциплінарних Студій «Європейські Зелені Виміри» у рамках реалізації проекту ЄС Еразмус+ Жана Моне (2024)
- certificate - Circular Economy in Ukraine: Implementation support (2024)
- сертифікат тренінг-курсу з питань скорочення викидів парникових газів – 2024
- учасник наукових конференцій і тематичних вебінарів, публічних заходів, освітніх міжнародних проектів, а також

нетворкінгів щодо цифрового навчання і викладання

телефон

+380506777871

електронна пошта

kafagroeco@ukr.net

дистанційна
підтримка

Google Meet,
ZOOM

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	ознайомлення студентів з правовими підставами створення і діяльності Державної екологічної інспекції України, а також нормативно-правовими засадами організації інспекторських перевірок за дотриманням вимог природоохоронного законодавства України з боку фізичних та юридичних осіб.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 14 годин лекції, 30 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	<ul style="list-style-type: none"> – освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу; – самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло; – усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; – якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ІК.01. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері технологій захисту навколишнього середовища при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю й невизначеністю умов і вимог.</p> <p>ЗК.01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК.03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК.05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК.07. Здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ФК.06. Здатність контролювати й оцінювати ефективність природоохоронних заходів та застосовуваних технологій.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПР.01. Аналізувати складні системи, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру.</p> <p>ПР.03. Використовувати сучасні комунікаційні, комп'ютерні технології у природоохоронній сфері, збирати, зберігати, обробляти і аналізувати інформацію про стан навколишнього середовища та виробничої сфери для вирішення завдань професійної діяльності.</p> <p>ПР.07. Розробляти системи екологічного управління з дотриманням вимог ISO 14004, встановлювати процедури та планувати і реалізовувати природоохоронні заходи протягом всього життєвого циклу продукції.</p> <p>ПР.09. Оцінювати загрози фізичного, хімічного та біологічного забруднення біосфери та його впливу на довкілля і людину, вміти аналізувати зміни, що відбуваються в навколишньому</p>
--------------------	--	--------------------------------------	--

середовищі під впливом природних і техногенних факторів.

ПР.13. Використовувати у практичній діяльності знання вітчизняного та міжнародного природоохоронного законодавства.

ПР.15. Відшукувати, оцінювати і аналізувати наукову і технічну інформацію, необхідну для розробки і впровадження у виробництво інноваційних природоохоронних технологій та обладнання

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Лекція 1.	Головні проблеми охорони природи і природокористування	Практичне заняття ПЗ 1	Екологічний контроль за додержанням вимог законодавства про охорону і раціональне використання атмосферного повітря	Самостійна робота	Екологічні проблеми різних видів господарчої діяльності і шляхи їх запобігання
Лекція 2.	Правові підстави створення державної екологічної інспекції України. Структура та статус ДЕІ.	ПЗ 2	Методика визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву		Стратегічна екологічна оцінка документів державного планування
Лекція 3	Завдання, функціональні обов'язки та права ДЕІ	ПЗ 3	Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів		Оцінка впливу на довкілля (ОВД) як складова екологічного контролю

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Лекція 4.	Мета і основні принципи державного екологічного контролю	ПЗ 4	Методика визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами	Самостійна робота	Планування і порядок підготовки до здійснення державного екологічного нагляду (контролю)
Лекція 5.	Види перевірок, організація і порядок здійснення державного екологічного контролю	ПЗ 5	Методика для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу		Зміст документів, що складаються за результатами інспекторської перевірки

Лекція 6.	Громадський екологічний контроль: права та обов'язки	ПЗ 6	Методика для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд		Адміністративні заходи впливу до порушників природоохоронного законодавства
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.					
Лекція 7.	Сучасний стан правового регулювання громадського екологічного контролю	ПЗ 7	Контроль за використанням і охороною земель та за поводженням з придатними до використання пестицидами	Само стійн а робо та	Дисциплінарні заходи впливу. Припинення дії дозволів та права спеціального природокористування
Лекція 8.	Діяльність громадських інспекторів з охорони довкілля	ПЗ 8	Контроль за використанням і охороною земель та за поводженням з придатними до використання агрохімікатами		Обмеження або припинення будівництва або виробничої діяльності
Лекція 9.	Нормативно- правова база на допомогу громадським інспекторам з охорони довкілля	ПЗ 9	Боротьба з незаконним продажем ранньоквітучих рослин Боротьба з незаконним продажем новорічних ялинок Боротьба з незаконними рубками лісу.		Матеріальна відповідальність за шкоду, завдану екологічними правопорушеннями
Лекція 10.	Документальне оформлення перевірки	ПЗ 10	Боротьба з рибним і мисливським браконьєрством Боротьба з незаконним фотографуванням диких тварин		Кримінальна відповідальність за екологічні правопорушення

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Берзіна С.В., Борейко В.Є., Бузан Г.С. Громадський екологічний контроль: посіб. для громадських інспекторів з охорони довкілля. Київ: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 150 с.
2. Екологічна безпека: підручник. Шмандій В.М., Клименко М. О., Голік Ю.С., Прищепа А.М. та ін. Херсон: Олді-плюс. – 2013. – 364 с.
3. Зеркалов Д.В. Екологічна безпека: управління, моніторинг, контроль: посіб. Київ: КНТ, Дакор, Основа, – 2007. – 412 с.
4. Краснова М., Коваленко Т., Позняк Е. Правові форми екологічного контролю: навчальний посібник. Київ: Алерта, 2012. 760 с.
5. Основи екологічної безпеки: навч. посіб. / Солодкий В.Д., Товажнянський Л.Л., Сакара Ю.Д. та ін. Харків: НТУ «ХПГ», – 2002. – 176 с.
6. Оцінка впливу на довкілля: впровадження природоохоронних практик та кліматичної політики ЄС. навч. посіб. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2021. – 152 с.

1. Екологічний контроль та екологічне інспектування: навчально-методичний посібник / Ольга Пилипович. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 122 с.
2. Екологічний контроль в агропромисловому комплексі: навч.-метод. посіб. / С. М. Лико; Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. - Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. - 303 с Екологічне управління: підруч. / Шевчук В Я., Саталкін Ю.М., Білявський Г.О та ін. Київ: Либідь, – 2004. – 432 с.
3. Загальні методичні рекомендації щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля. Затверджені Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15.03.2021 № 193.
4. Пилипович О. Організація прикордонного екологічного контролю : навч.-метод. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, – 2012. – 208 с.
5. Екологічне інспектування. Практикум: навчальний посібник / М.О. Клименко, А.М. Прищепа, Л.М. Стецюк, О.А. Брежицька – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, – 2014. – 228 с.
6. Кузьміна В.А. Екологічна безпека: конспект лекцій / В.А. Кузьміна. Одеса: ТЕС, – 2013. – 131 с.
7. Правові форми екологічного контролю: Навчальний посібник / Краснова М.В., Позняк Е.В., Коваленко Т.О. та ін.(за ред. Красної М.В.). Київ: Алерта, – 2012. – 760 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
66–74	D		
60–65	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34

F

незадовільно з обов'язковим повторним
вивченням дисципліни

не зараховано з обов'язковим
повторним вивченням
дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.